

**Maaseudun yritys- ja
viljelijäryhmähankkeet 2023-2027
Lapin ELY-keskus
Lapin Leader-ryhmät**

EU:n maaseuturahoitus hanketuet 2023-2027

Laki ja asetus voimassa

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027
(1325/2022)

Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027 (617/2023)

> Löytyvät säädöskokoelmasta: <https://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/>

Rahoitusta ohjaavat Suomen CAP27-suunnitelma (EU:n yhteinen maatalouspolitiikka) ja Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

Rahoituksessa hakemukset käsitellään valintajaksottain niin ELY-keskuksessa kuin Leader-ryhmissä

- Lisätietoja rahoituksen hakemisesta <https://maaseutu.fi/alueelliset-sivut/lappi/lappi-rahoitus/>
- **hankkeen toimenpiteitä** (esim. sopimuksen/tilauksen tekeminen, hankinnan maksaminen, muu peruuttamaton sopimus) **ei saa aloittaa ennen kuin tukihakemus on tullut vireille**

Tukikelpoinen yritys

Sijaitsee (työllistävä toimipiste) tukikelpoisella maaseutualueella, kotipaikka EU:n alueella

Yritysryhmähankkeessa; mikroyritys, pieni yritys
Harkinnanvaraisesti myös keskisuuri yritys
(veturiyritys)

Viljelijäryhmähankkeessa vain alkutuotantoyritys
tai maataloustuotteiden ensiasteen jalostusta
harjoittava yritys

- Päätoiminen yritystoiminta (ELY)
- Leader-ryhmillä myös osa-aikainen yritystoiminta, painotus mikro-yrityksissä
- Leader-hankkeissa huomioitava strategian mukaiset toimialat
- Edellytykset kannattavaan toimintaan
- Tuki on harkinnanvaraista
- Yritysmuodot
 - Toiminimi
 - Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
 - Osakeyhtiö ja osuuskunta
 - Maatila, porotila (alkutuotannon y-tunnus)

Yritysryhmän kehittämishanke 1/3

- Mukana 3–10 yritystä, jotka kehittävät yhdessä toimintaansa ja jokaista voidaan kehittää myös yrityskohtaisilla toimenpiteillä
- Tukitaso 75%
- **Yhteistä kehittämistä tulee vähintään 50% toimenpiteistä/kustannuksista**
- Yhteisen kehittämisen lisäksi myös yrityskohtaista kehittämistä
 - Yrityskohtaisen kehittämisen tulee tukea yhteistä tekemistä, ei voi olla erillinen kokonaisuus
 - Yrityskohtaisen kehittämisen määrä voi vaihdella yrityksittäin
 - Yksityisen rahoituksen maksuosuudet eivät tarvitse olla yhtä suuria, mukana voi olla myös "sponsorirahaa"
- Ei maatalouden alkutuotannon (maatalous/porotalous) kehittämiseen, tähän oma viljelijäryhmä-hankemuotonsa

Yritysryhmän kehittämishanke 2/3

- Yritysryhmässä voi olla eri toimialojen yrityksiä
- Voi olla mukana yrityksiä myös yli maakuntarajojen (ELY)
- Yritysryhmässä voi olla yrityksiä joille ei muutoin ole tukimahdollisuuksia juuri tarjolla esim. kuljetus, metsätalous (ELY)
- Hanke voi sisältää hankkeen toteuttamisen kannalta oleellisia palkkoja, matkakustannuksia, ostopalveluita, vuokria, pienhankintoja, kv-yhteistyöhön liittyviä kustannuksia (esim. fam trip)...
- Menekin edistäminen = markkinoinnin/myynnin testaus sallitumpaa vain matkailussa ja elintarvikealan lyhyissä toimitusketjuissa, toimiala ratkaiseva
- HUOM! Rahaa ei liiku osallistuville yrityksille! Yritykset saavat tuen kehittämispalveluina. Tuki on de minimisehtoista

Yritysryhmän kehittämishanke 3/3

- Yhteinen kehittäminen raportoitava maksuhakemusten yhteydessä
- Ei tueta yritysten normaaleja liiketoimintakuluja esim. yrityskohtaisia esitemateriaalia (suunnittelu osana yhteistä kehittämistä on ok). Yhteiseen tekemiseen liittyen voidaan tukea esim. uuden yhteisen tuoteperheen/tuotteen/palvelun esittelemiseksi
- Hankinnat yritysryhmän sisällä/kumppaneilta eivät ole pääsääntöisesti hyväksyttäviä kustannuksia. Voidaan sisällyttää erityistapauksissa omakustannehinnoin esim. matkailussa matkanjärjestäjien tutustumismatkat (fam-trip)
- Mikäli hankkeessa on matkoja (kotimaa/ulkomaa), rahoittajan hyväksyntä (ellei jo suunnitelmassa kirjattu) ja matkaraportit toimitettava maksuhakemuksen yhteydessä

Yritysryhmän kokoaminen

- **Hankkeen toimenpiteet lähtevät aina yritysten tarpeista!**
- Hankkeen hakija/hallinnoija ensisijaisesti kehittämisorganisaatio esim. neuvontajärjestö, kehittämisyritys, kunta, koulutusorganisaatio. Voi olla myös ulkopuolinen yritys, jos muutoin hallinnoijaa ei löydy. Osallistuva yritys ei voi olla hankkeen hakija/hallinnoija.
- Hallinnoija kokoaa yritysten kehittämistarpeet hankkeeksi: suunnittelee yhdessä yritysten kanssa yhteisen kehittämisosion ja kokoaa yrityskohtaiset toimenpiteet sekä laatii kustannusarvion
- Yhteiseen osioon kustannuksiksi lasketaan myös hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset
- Yritysryhmän kokoamiseen on mahdollista hakea erillinen valmisteluraha 5000€

Valmisteluraha

- 5000€ vakioitu kertakorvaus
- Voidaan myöntää enemmän valmistelua vaativien yritys- ja viljelijäryhmien kokoamiseen
- Hakijana taho joka voi toimia varsinaisen hankkeen hallinnoijana
 - Huom. Yrityslähtöinen tarve vaaditaan, joku/joitakin yrityksiä tulisi olla alustavasti tiedossa
- Valmistelurahalla voidaan selvittää, onko hankkeelle onnistumisen edellytyksiä, tehdä hankkeen "markkinakartoituksen"
- Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus, jossa kuvataan hankkeen idea, kumppaneiden hakeminen hankkeeseen, hankkeen tavoite ja se, miten hankkeessa viestitään, verkostoidutaan ja osallistetaan. Aiesopimus konkretisoi suunnitteilla olevaa hanketta.
- Valmistelu voi myös epäonnistua, raportti ja perustelut esitettävä
- Valmistelurahaan voidaan tehdä päätöksiä jatkuvasti, ei valintajaksoja ELY-keskuksessa, Leader-ryhmillä ryhmäkohtainen toimintapa.

Esimerkkejä

- ELY-keskuksen painotus ollut edellisellä kaudella matkailussa, elintarvikkeissa sekä osin hyvinvointipalveluissa. Leader-ryhmissä ryhmäkohtaiset painotukset
- Yhteisen tuoteperheen kehittäminen esim. matkailu tai elintarvike
- Uusien markkinoiden kartoitus kotimaa/kv
- Digitaalisuuden kehittäminen ml verkkokauppa
- Tuotannollisten prosessien kehittäminen
- Osaamisen kehittäminen: kohdennettua lisä- ja täydennyskoulutusta; esim. palvelumuotoilu, markkinointi ml some, toiminnanohjaus
- Laadullinen kehittäminen esim. sertifiointi

Viljelijäryhmähanke

- Uusi hankemuoto tällä ohjelmakaudella
- Osallistujayrityksinä voi olla vain alkutuotantoyrityksiä tai maataloustuotteiden ensiasteen jalostusyrityksiä (annex 1)
- Toimenpiteiden tavoitteena tulee olla tuotannollisen yhteistyön tai markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen, tuoteperheen suunnittelu tai muu vastaava kehittäminen.
- Yhteistyöllä voidaan parantaa viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia ja mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristöhoitotoimia. Viljelijät voivat saada yhteistyöstä kustannushyötyjä, tietoa uusista innovaatioista ja uusia tietoja ja taitoja. Yhteistyön avulla voidaan parantaa myös viljelijöiden jaksamista, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.
- Rakennetaan kuten normaali yritysryhmähanke (3-10 yritystä)

©maaseutuverkosto, Yrjö Tuunanen.

Lisätietoja

Lapin ELY-keskuksen asiantuntijat

Mikko Niemelä, mikko.niemela@ely-keskus.fi, 0295 037 350

Salla Saariniemi salla.saariniemi@ely-keskus.fi, 0295 037 307

Anna-Kaisa Teurajarvi anna-kaisa.teurajarvi@ely-keskus.fi 0295 037 135

Lapin Leader-ryhmät

Lappi

[Leader Pohjoisin Lappi ry](#) (Utsjoki, Inari, Sodankylä, Savukoski, Pelkosenniemi, Kemijärvi, Salla)

[Leader Tunturi-Lappi ry](#) (Enontekiö, Muonio, Kittilä, Kolari)

[Outokaira Tuottamhan ry](#) (Pello, Ylitornio, Tornio)

[Peräpohjolan Leader ry](#) (Rovaniemi, Ranua, Tervola, Keminmaa, Kemi, Simo)

[Koillismaan Leader ry](#) (Posio)